

Džejms Džojs Pesem, petoparac svaka

Preveo

MILAN MILETIĆ

BUK&FAL

TILI

(Dablin, 1904)

On ide za zimskim suncem,
Terajući goveda niz smrznut, crven drum,
Dovikujući im glasom koji ona znaju,
On tera svoje krdo preko Kabre.

Glas im poručuje, kod kuće je toplo.
Ona muču i kopitima melodiju krda tvore
Rascvalom šibom tera ih on pred sobom
Para im obavija čela.

Govedaru, krdovođo,
Večeras se kraj vatre opruži kako valja!
Ja kraj crnog potoka krvarim
Za svojom zguljenom šibom!

POSMATRAJUĆI JEDRILICE
KOD SAN SABE

(Trst, 1912)

Slušao sam kako srca njihova mlada ridaju
Žar ljubavi nad veslom blistaše
I vlati prerijske slušao sam na uzdisaju:
Ne, ne vraćaj se više!

O, dušice, o, vlati uzdisaja pune,
Zalud žalosti vaše ljubavne barjačice!
Vetar divlji, što ume da dune
Vratiti se, vratiti se više neće.

CVET KĆERKI NA DAR

(Trst, 1913)

Krhka je ruža bela i krhke su
Ruke njene što je prinesoše
Jer, duša je njena suvlja i bleđa
Nego ispijenog talasa vreme.

Slomljena ruža i čarobno – još krhkije
Zaprepašćenje od besmisla
U blagim ti se očima krije,
Dete moje plavih žila.

O PRVOM IZDANJU

Godine 1926, Džojls je ove pesme ponudio Ezri Paundu, na šta mu je ovaj odgovorio: „One pripadaju *Bibliju* ili porodičnom albumu s fotografijama.“ Ali, marta 1927, Arčibald Makliš vrlo povoljno odgovara na Džojsove pesme, ohrabrivši ga tako da ih objavi.

Pesme su objavljene 5. jula 1927. godine, kod izdavača „Šekspir i družina“ iz Pariza. Korice su bile jednostavne, svetlo-zelene (u boji koju je Džojls veoma voleo). Prodavale su se za dvanaest penija, to jest, dvanaest franaka. Jedini osvrt na zbirku objavljen je u „Dejli Herald“u. Prema objašnjenju, knjiga je koštala jedan šiling (dvanaest penija), tako da je čitalac mogao da očekuje da za taj novac dobije tuce pesama, ali je Džojls insistirao na tome da se pridržava starog irskog običaja, i tako je dodao trinaestu pesmu, koja je u stvari početna – *Tili* (od irskog *tuilleadh*, što znači višak). Može biti da je imao u vidu običaj dablinskih mlekađžija da naspu dodatnu količinu mleka u posudu kupca...

Dok su s jedne strane veoma slične pesmama iz zbirke *Kamerna muzika* – po temama kao što su ljubav, tuga, gubitak – s druge strane, pesme u ovoj zbirci svedoče o izrazitom napretku u jeziku, stilu i imaginaciji. Povremeno nailazimo na jezik iz *Uliksa* i *Bdenja Finegana*, i premda su sumorniji i svečaniji, stihovi svedoče i o autorovoj velikoj nostalgiji.

POMES PENYEACH
BY
JAMES JOYCE

SHAKESPEARE AND COMPANY
PARIS
1927

SADRŽAJ

Tili	7
Posmatrajući jedrilice kod San Sabe	9
Cvet kćerki na dar	11
Ona jeca nad Rahunom	13
Tutto è sciolto	15
Na obali kod Fontane	17
Obični	19
Poplava	21
Parče noći	23
Sâm	25
Ponoćno sećanje na igrače u ogledalu	27
Bahnhofstrasse	29
Molitva	31
O prvom izdanju	35
Pesme	37
Bibliografski opis izdanja iz 1927.	41
Naslovna strana izdanja iz 1927.	47